

heder for Arbejderfamilier, som i alt Fald vilde blive meget bedre og kunde være meget sundere end de Boliger, der nu tilbydes dem paa disse Strøg. Det er med Ønsket om, at noget Saadant maa komme frem af Lovforslagets § 1, at jeg skal anbefale den paa det Bedste.

Hvad § 2 angaar, vil jeg gjerne ledsage min Anbefaling af den med det Ønske, at den særlig maatte faae Anvendelse paa den Maade, som Flertallets Ordfører har udtrykt det, naar det i Betænkningen hedder, at saadanne Laan vilde hjælpe Foreninger til at ombygge enkelte daarlige Bygninger. Jeg kan ikke sige Andet, end at jeg nævner stor Betænkelse ved, at der bliver opført en Række Nybygninger udenfor den gamle Stad, naar henses til, hvormange Leiligheder der staa ledige. Jeg har heller aldrig rigtig kunnet sympathisere med den Tanke, at man skulde henvise Arbejderne til at bo i særlige Kvarterer. Jeg tror, at det for hele Samfundets Skyld er heldigt, at Befolkningen paa en Maade er blandet mellem hinanden i Boliger, hvori de bo, men kunde det derimod ske, at det ved Laan til saadanne Foreninger kunde gøres muligt, at nogle af de mange forfærdelig daarlige Bygninger, man finder i Udkanten af Byen, paa Christianshavn, i Filsofsgangen og andre Steder, kunne blive fjernede og blive erstattede med gode Arbejderboliger, tror jeg, at derved vilde være vundet overmaade Meget. — En af de Ting, jeg har staaet noget tvivlende overfor, er Udseligheden af, at der ogsaa bliver taget Hensyn til Kjøbstæderne udenfor Kjøbenhavn. Jeg har en bestemt Forestilling om, at Kjøbenhavns Stilling i Forhold til hele Landet er af en saadan Bestaaffenhed, at vi Allesammen ere forpligtede til at hjælpe til, naar der inde i Kjøbenhavn er Nødstilstand paa Hænde, og der er nu ikke nogen anden Kjøbstad, som har en saadan central Stilling til Befolkningen som Kjøbenhavn. Skulde der imidlertid være nogle enkelte Kjøbstæder, som havde en Trang i den Retning, der kunde imødekommes ved Loven, saa vilde jeg blot ønske, at det kunde ske paa en saadan Maade, at hvad de der satte i Gang, kunde bære Vidnesbyrd om, at de faae paa det sociale Spørgsmaal som et af Tidens aller vigtigste Spørgsmaal og dernæst faae, at der maatte ske et Noget, som bedre kan fremme Løsningen af denne Sag, end at hjælpe Arbejderbefolkningen til saadanne Boliger, hvor de virkelig kunne føle sig hjemme.

Formanden: Jeg giver dernæst Ordet til Ordføreren for det andet Mindretal i Udvalget.

Mhlefeldt-Laurvig: Jeg skal tillade mig kortelig at motivere den Indstilling, som det ærede 7de kongevalgte Medlem og jeg ere komne til, og jeg kan da maasse tillige tillade mig at imødegaa nogle af de Bemærkninger, som den ærede Ordfører for Flertallet fremkom med overfor vor Betænkning. Først maa jeg sige, at det har forbausset mig noget at se flere af det ærede Udvalgs Flertal være med til den Indstilling, som Flertallet er kommet med. Det forekommer nemlig mig ikke ret at stemme med deres Standpunkt som Medlemmer af et konservativt Parti. Jeg havde langt snarere troet, at de Gæste, der vilde være gaaet med til et Lovforslag som dette, havde været de ærede Medlemmer, som sluttede sig til Venstre, og som jo for Diebliffet igjen have sluttet sig til de Partier, der staa Socialismen, i alt Fald de socialistiske Principer, meget nær. Overfor den ærede Ordfører, som sagde, at han havde en Følelse af, at Mindretallet mere tænkte paa Folkethingets Lovforslag end paa det Forslag, som er kommet fra Udvalgets Flertal, skal jeg bemærke, at efter min Opfattelse er der egentlig ikke nogen væsentlig Forskjel mellem de to Forslag. Begge to gaa de ud paa at yde Kommunen et billigt Laan — ganske vist mer eller mindre billigt og efter det ene Forslag endog nærmest som en Slags Gave — for derved at regulere en Del Kvarterer og der opføre Arbejderboliger, men jeg skal iøvrigt ikke nægte, at Udvalgsflertallets Forslag efter min Mening er betydelig retfærdigere end det andet. Jeg anser det nemlig for retfærdigere, at der ikke alene bliver Tale om Kjøbenhavn, der tilmed er en overmaade rig Kommune, men at der ogsaa er tænkt paa, at andre Kjøbstæder, som kunne trænge ligesaa meget som Kjøbenhavn, ogsaa kunne faae Del i dette temmelig betydelige Laan. Jeg maa ogsaa sige, at jeg anser det for bedre, naar det, som efter Udvalgets Forslag, bliver overladt til Finantsministeren, om han vil yde et saadant Laan til de paagældende Kommuner, medens det efter det andet Forslag i Grunden er Kommunerne, der kunne forlange at faae et saadant Laan. Men det, der staaer for mig som det Vigtigste, er, at begge Forslagene, det ene lige saa godt som det andet, forekomme mig mere eller mindre at være Forslag af socialistisk Natur, og det er derfor, min Kollega og jeg raade til at